

УДК 9 (Укр)

Бодрух І. – ст. гр. ПМ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ТАЄМНИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МАСОНСТВА

Науковий керівник: к.і.н., доцент Щигельська Г. О.

Bodruh I.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

SECRETS OF UKRAINIAN FREEMASONRY

Supervisor: Ph. D, Associate Professor Shchyhelska H. O.

Ключові слова: українське масонство, масонські ложі.

Keywords: ukrainian freemasonry, masonic lodges.

Розвиток масонства в Україні починається наприкінці XVIII ст. Масонство проникає в Україну через західноєвропейські країни. Саме поняття масонство – це морально-етичний рух у вигляді закритої організації, або ж «система моралі, викладена в алегоріях та проілюстрована символами». Спочатку масонські ложі були ложами будівельників, які займалися будівництвом храмів. З англійської (freemason) назва масон означає вільний каменярь.

Вважається, що найперша масонська ложа була заснована в 1742 р. у волинському селі Вишнівці, польським шляхтичем. Оскільки масонський рух на той час охоплював виключно елітні верстви населення, то осередками масонства переважно були міста і містечка. Основним центром масонства в другій половині XVIII ст. став Київ. У 40-80 роках XVIII ст. кількість масонських лож в Україні була незначною. Проте після французької революції та включення Правобережної України до складу Російської імперії, тут політичний притулок знайшли французькі та польські масони, які активно пропагували масонські ідеї серед місцевої еліти. Це не тільки вплинуло на збільшення масонського руху, а й змінило його характер діяльності.

Наприкінці XVIII – на початку XIX ст. «масонські майстерні» функціонували в кількох українських містах: Києві, Житомирі, Одесі, Харкові, Дубно, Львові, Немирові, та в інших. У 1818 р. у Києві виникла ложа «З'єднанні слов'яни». На той час в Одесі існували такі ложі, як: «Понт Евксинський», «Три царства природи» та «Друзі природи». На Слобожанщині такою організацією була «Паліцинська академія», до якої входили прибічники Григорія Сковороди. Незважаючи на те, що у 1819 р. масонські ложі в Україні заборонили, це рішення не припинило діяльності масонського руху. Масонські організації в Україні були значно слабшими в порівнянні з масонами Західної Європи. Якщо на Заході «вільні каменярі» брали активну участь у політичному житті європейських країн, то в Україні вони діяли пасивно, не узгоджено та без чіткої ідейної основи. Все ж дедалі більше масонство в Україні політизувалося, особливо в другій половині XIX ст. У другій половині XIX ст. деякі масони (такі, як Михайло Драгоманов) брали участь у громадській діяльності. Однак, до початку XX ст. масонський рух не став суто політичним явищем. Впродовж XIX ст. царський уряд не зміг припинити діяльність українських масонів, він лише загнав їх у глибоке підпілля.

Як потужний суспільно-політичний рух масонство відроджується на початку XX ст. в 1900-1905 рр. У 1900 р. пройшов перший Український масонський конгрес. На початку 1917 р. в одному тільки Києві налічували близько двадцяти лож. У 1919 р.

7 лож, 83 гуртки, 800 масонів об'єдналися у «Велику ложу України», яку в 1920 р. визнала «Велика ложа Швейцарії». В період «Червоного терору» більшість масонів була знищена більшовиками. До 1929 р. зібрання масонів відбувалися в атмосфері таємниці й секретності. Останні згадки про масонів в Україні першої третини ХХ ст. відносять до 1933 року.

Відродження масонства в Україні починається після встановлення незалежності у 1991 році. Осередки відкриваються в Києві, Львові, Харкові, Одесі. В 1998 році між українськими масонами відбувся розкол. 17 жовтня 1998 року під протекторатом «Регулярної Великої ложі Італії» була утворена «Велика Ложа України». На сьогоднішній день в Україні існує тринадцять масонських лож, дванадцять з яких діючі. Існують дані, що кількість масонів в Україні сягає майже 4 000 000.

У масони беруть людей вільної волі, які вірують в єдиного бога, необмежених у поглядах і фінансах. Така людина має бути готовою допомогти і підтримати ложу не тільки словом, але й надати суттєву фінансову підтримку. Згідно з ландмарками, заповідями масонства, братам заборонено не тільки втручатися в політичні та релігійні конфлікти, але навіть обговорювати ці теми на зборах. Той, хто порушив заповіді, не може вважати себе справжнім масоном.

Окрему увагу в означеній проблематиці привертає факт наявності масонської символіки на українських грошових знаках. Зокрема, на українській грошовій купюрі номіналом у п'ятсот гривень закарбований такий іронічний надпис «Не равное всем равенство». Йдеться про те що масони вважають себе привілейованим прошарком суспільства, а всі хто не масони для них вороги і профани, які знаходяться в темряві незнання так званої «світлої» масонської ідеології. Під зазначеним надписом знаходиться Вавилонська вежа, яка є символом сучасної глобалізації та мондіалізму, які мають на меті побудувати суспільство з відміною державних кордонів. Слід зауважити що поняття патріотизму і націоналізму засуджуються масонською ідеологією. На вказаній купюрі зображена башта у ґратах, а ґрати є символом влади над суспільством, яке прагнуть побудувати масони у всьому світі. Також, не може не привертати увагу ще один з найважливіших символів масонства – гілка акації на ґратах Вавилонської башти. Ще одним символом на українських грошах є трикутник з оком в середині – це теж один з основних символів масонства. Такий же символ є також представлений на однодоларовій купюрі. Видатний український філософ Григорій Сковорода, зображений на зазначеній грошовій одиниці, також був масоном й намагався впровадити в завуальованій формі ідеї масонського світогляду в українській філософії [1].

Отже, можна зробити висновок, що Україна для масонів завжди була і буде ареною битви ідеологій за світове панування. Прибічники Великого Архітектора Всесвіту на українських грошах демонструють як могутність свого впливу на сучасне українське суспільство, так і кінцеву мету з реорганізації суспільства як на міжнародному рівні, так і національному рівні з наступним знищенням будь-якого поняття національного.

Список використаної літератури:

1. Прилуцька В. Деякі роздуми стосовно символіки на українських грошових знаках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2009-s/2009-8%D1%8B/Prilutskai.pdf>.